

Kyläpääkeskukset yhdenvertaisesti hyvin hoidettuina ja viihtyisinä, valtuustoaloite

KV 20.08.2025 § 134

Puheenjohtaja ilmoitti, että allekirjoittaneet valtuutetut (ensimmäinen allekirjoittaja Rune Eriksson) olivat ennen kokousta ilmoittaneet haluavansa jättää seuraavan aloitteen:

Kyläpääkeskukset yhdenvertaisesti hyvin hoidettuina ja viihtyisinä

Viime vuosina puistoalueet ovat lisääntyneet huomattavasti keskustassa, samalla kun hoitoresurssit ovat pysyneet samalla tasolla. Puistoja ja kukkaistutuksia on myös harvakseltaan muissa kaupunginosissa, mutta keskittämisen seurauksena niiden hoito on laiminlyöty tai jopa kokonaan jäänyt tekemättä. Tämä sateinen ja rehevä kesä on lisäksi aiheuttanut kasvillisuuden poikkeuksellisen runsasta kasvua, ja erityisesti oijen varsien ja muiden yleisten alueiden lisäniitto olisi ollut erittäin tarpeellista, jotta kaupunkimme olisi antanut kokonaisuutena siistin ja hyvinvoivan vaikutelman. Kaupunkistrategiahan toteaa, että ”ylläpidämme kulttuuriympäristöä sekä edistämme ympäristön viihtyvyyttä kaikkialla kunnassa”.

Erityisen tärkeää on, että ympäristö pidetään siistinä siellä, missä liikkuu paljon ihmisiä. Siisti ympäristö on tärkeä keskustassa, mutta myös jokaisessa kaupunginosakeskuksessa. Nämä ovat erilaisia: joissakin keskuksissa tiet ja yleiset alueet ovat kokonaan kaupungin maata, toisissa taas on pienempiä mutta hyvin keskeisiä alueita, jotka kuuluvat ELY-keskuksen hoitovastuulle. ELY-keskus niittää nurmipientareet vain kerran kesässä. Ränsistyneet nurmialueet, tienvarret ja istutukset keskuksissa ovat hyvin rumentavia ja pilaavat kokonaisvaikutelman. ELY-keskuksella ei ole samoja tavoitteita kuin Loviisan kaupungilla, mutta on kuitenkin täysin selvää, että kaupungin etu on, että alueet hoidetaan hyvin. ELY-keskus ei ainakaan aiemmin ole vastustanut kaupungin tekemää lisäniittoa. Työn voivat tehdä urakoitsijat marginaalisin kustannuksin verrattuna siihen, mitä keskustan puistoihin panostetaan. Hyvin hoidetun ympäristön vaikutelman tulisi koskea tasapuolisesti jokaista kaupunginosien pääkeskusta.

Me allekirjoittaneet ehdotamme siksi, että vuoden 2026 talousarvioon varataan määrärahat, jotta kaikki pääkeskukset voidaan pitää yhdenvertaisesti hyvin hoidettuina ja viihtyisinä. Tämä tukee myös epäilemättä koko Loviisan kehitystä ja kasvua.

Liite

Kyläpääkeskukset yhdenvertaisesti hyvin hoidettuina ja viihtyisinä, valtuustoaloite

Päätös

Kun aloite oli jätetty, lähetettiin se kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi hallintosäännön 133. §:n mukaisesti.

TEKL 30.10.2025 § 33
784/10.03.01.01/2025

Valmistelija

Infrastruktuuripäällikkö Pekka Stenius, puh. 050 382 7550

Aloite

Valtuutetut, ensimmäisenä allekirjoittajana Rune Eriksson, ovat jättäneet valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että vuoden 2026 talousarvioon varattaisiin määrärahat kyläkeskusten ympäristöjen hoidon ja viihtyisyyden parantamiseksi. Aloitteessa tuodaan esiin huoli siitä, että keskustan ulkopuoliset alueet ovat jääneet vähäisemmälle hoidolle erityisesti viheralueiden ja istutusten osalta.

Aloitteessa viitataan myös kaupungin strategiaan, jossa tavoitteena on ylläpitää kulttuuriympäristöä ja edistää viihtyvyyttä koko kunnan alueella. Esityksen mukaan kunnossapidon tulisi olla yhdenvertaista kaikissa kaupunginosien pääkeskuksissa.

Nykytilanne kunnossapidossa

Loviisan kaupunki vastaa oman maa-alueensa kunnossapidosta, kuten puistoista, katuviheralueista ja leikkipaikoista. Viime vuosina on rakennettu uusia puistoja ja parannettu viheralueita, mikä on lisännyt hoitotarvetta. Samanaikaisesti käytettävissä olevat resurssit ovat pysyneet pitkälti ennallaan, mikä on vaikuttanut hoitotason jakaumaan eri puolilla kuntaa.

Kyläkeskusten alueilla on havaittu muun muassa seuraavia ilmiöitä:

- niittojen harventuminen taajamien reuna-alueilla
- istutusten kunnossapidon viivästymisiä
- kalusteiden ja leikkipaikkojen kulumista
- alueita, joiden hoitovastuu on epäselvä tai jaettu usean tahon kesken.

Sateinen ja kasvillisuuden osalta rehevä kasvukausi on lisännyt niitto- ja raivaustarvetta entisestään.

Korjausvelan kasvu kunnossapidossa

Nykyisen resurssitason seurauksena kaupungin viheralueilla, katuympäristössä ja leikkipaikoilla on alkanut kertyä kunnossapidon korjausvelkaa. Tämä tarkoittaa sitä, että suunniteltuja tai tarvittavia hoitotoimia – kuten istutusten uusimista, kalusteiden korjaamista tai alueiden peruskunnostusta – ei ole pystytty toteuttamaan ajallaan.

Korjausvelan kasvu ilmenee käytännössä muun muassa seuraavasti:

- istutusalueiden rapautuminen, kun rikkakasvit valtaavat hoitamattomia kohteita
- kalusteiden kuluminen ja rakenteiden heikentyminen
- leikkivälineiden huollon viivästyminen, mikä voi vaikuttaa käyttöturvallisuuteen
- viheralueiden yleisilmeen heikkeneminen, mikä heijastuu asukkaiden kokemaan ympäristön laatuun.

Mikäli korjausvelkaa ei hallita, kustannukset tulevaisuudessa kasvavat. Hoitamattomat alueet vaativat myöhemmin suurempia investointeja, ja viihtyisyyden lasku voi vaikuttaa alueiden vetovoimaan sekä kuntakuvalliseen ilmeeseen.

Kunnossapidon vastuunjako – kaupungin ja ELY-keskuksen alueet

Monet kyläkeskusten keskeiset alueet, kuten tiepientareet ja liittymäalueet, kuuluvat ELY-keskuksen hoitovastuulle. ELY tekee niitot yleensä kerran kesässä, eikä sen hoitotaso ole linjassa kaupungin viihtyvyyteen tähtäävien tavoitteiden kanssa.

Tämä luo tilanteen, jossa hoidon tason parantaminen edellyttää tarkastelua sekä kaupungin että ELY:n alueilla. Mahdollinen lisähoito ELY-alueilla edellyttää resurssointia ja yhteensovittamista, mutta se voi parantaa kokonaisvaikutelmaa merkittävästi erityisesti kyläkeskusten kaltaisissa keskeisissä ympäristöissä.

Kyläkeskusten kunnossapidon kehittäminen edellyttää päätöstä myös siitä, mille alueille ja minkä tasoista hoitoa kaupunki haluaa tulevaisuudessa tarjota. Nykyisellä resurssitasolla korjausvelka kasvaa, mikä voi myöhemmin edellyttää suurempia panostuksia ja vaikuttaa alueiden viihtyisyyteen sekä imagoon.

Kaupunki tarvitsee linjauksen siitä, halutaanko kunnossapidon tasoa nostaa, ja jos halutaan, mille alueille lisäresursseja kohdennetaan – kaupungin omiin alueisiin, ELY:n vastuulla oleviin alueisiin vai molempiin.

Toimintavaihtoehdot

Aloitteessa esitetyn tavoitteen – kyläkeskusten yhdenvertaisen ja viihtyisän kunnossapidon – toteuttamiseksi voidaan tarkastella seuraavia vaihtoehtoja:

Vaihtoehto A – Nykytilanteen säilyttäminen

- Kaupunki jatkaa nykyresurssein hoitoa omistamillaan alueilla.
- ELY:n vastuulla olevien alueiden hoitotaso pysyy ennallaan.
- Ei edellytä lisäresursseja, mutta ei myöskään mahdollista hoitotason laajentamista.
- Korjausvelan kasvu jatkuu tai jopa kiihtyy.

Vaihtoehto B – Lisäresurssointi kaupungin omiin alueisiin

- Kaupunki tehostaa hoitoa omilla alueillaan kyläkeskuksissa.
- Istutusalueiden kunnostus, niittovälien tihentäminen ja siisteyden parantaminen mahdollistuvat.
- ELY-alueet säilyvät nykyisellä hoitotasolla.
- Korjausvelkaa voidaan hallita kaupungin omistamilla alueilla.

Vaihtoehto C – Laajennettu lisäresurssointi kaupungin ja ELY:n alueille

- Kaupunki kohdentaa lisäresursseja myös ELY:n vastuulla olevien alueiden kunnossapitoon.
- Mahdollistaa siistin ja yhtenäisen yleisilmeen riippumatta omistussuhteista.
- Edellyttää laajempaa panostusta, mutta tukee tasapuolista kehittämistä.
- Korjausvelan kasvua voidaan ehkäistä laaja-alaisemmin.

Liite

Kyläpääkeskukset yhdenvertaisesti hyvin hoidettuina ja viihtyisinä, valtuustoaloite

Esittelijä

vt. tekninen johtaja Pekka Stenius
puh. 050 382 7550

Ehdotus

Tekninen lautakunta hyväksyy omalta osaltaan vastauksen aloitteeseen ja valitsee jatkokäsittelyyn vaihtoehdon A, B tai C, ja esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että vastaus hyväksytään ja asia todetaan loppuun käsitellyksi.

Käsittely	Jäsen Maria Grundström ehdotti vaihtoehto B:tä sillä lisäyksellä, että laaditaan kustannusarvio alueista. Ehdotus ei saanut kannatusta. Jäsen Mats Lönnfors ehdotti, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun. Ehdotus ei saanut kannatusta. Jäsen Veli-Matti Mettinen ehdotti vaihtoehto B:tä ja että vaihtoehto B:hen lisätään kahden henkilötyövuoden lisäresurssi. Tekninen lautakunta kannatti ehdotusta yksimielisesti.
Päätös	Tekninen lautakunta hyväksyi omalta osaltaan vastauksen aloitteeseen ja valitsi jatkokäsittelyyn vaihtoehdon B kahden henkilötyövuoden lisäresurssilla, ja esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että vastaus hyväksytään ja asia todetaan loppuun käsitellyksi.
Jatkokäsittely	Kaupunginhallitus ja edelleen kaupunginvaltuusto